

Sammanfattning

Detta samordnade Grönstruktur- och naturvårdsprogram är ett strategiskt dokument för bevarande, utveckling och skötsel av natur-, rekreations- och parkområden i Lunds kommun. Programmet utgör underlag för fysisk planering, utformning av nya parker, natur- och rekreationsområden, förnyelse av parker och grönområden, samt förvaltning och skötsel av park- och naturområden.

Programmet är utarbetat av byggnadsnämnden och tekniska nämnden på uppdrag av kommunstyrelsen. Arbetet med programmet har i huvudsak genomförts under åren 2002-2005. Programmet är antaget av kommunfullmäktige 2006-03-30.

Programmet består av två delar där den första (A) är själva programdelen, medan den andra (B) utgör en beskrivande underlagsdel. Programdelen omfattar mål och strategier samt åtgärdsförslag som kommunen avser att ta huvudansvaret för att genomföra.

I kapitel 2 presenteras **övergripande mål och strategier** för grönstruktur- och naturvårdsarbetet de kommande 10-15 åren, samt förslag till åtgärder för att nå målen. De **fyra övergripande målen** är följande:

☐ **Tillgodose människors rätt till och behov av gröna miljöer**

Målet bidrar till god folkhälsa och förhöjd livskvalitet och omfattar bl.a. att:

- erbjuda god tillgång till parker och naturmiljöer
- Säkerställa tillräckliga bostadsnära friytor av god kvalitet
- utveckla de gröna miljöerna för funktionshindrade
- skapa trygga parker
- utveckla övriga gröna miljöer i tätorterna
- utveckla barnens gröna miljöer
- utveckla vårdmiljöer
- öka tillgång och tillgänglighet till större natur- och rekreationsområden
- skapa gröna stråk i tätorterna och ut på landsbygden
- slå vakt om tysta områden
- slå vakt om tilltalande landskapsavsnitt

☐ **Bevara och utveckla naturvärdena**

Målet behandlar de fysiska (geologi och vatten) och biologiska (växter och djur) naturvärdena i kommunen och omfattar bl.a.:

- säkerställande av särskilt värdefulla naturmiljöer,
- utveckling av naturvärdena (restaurering, nyskapande av t.ex. våtmarker),
- bevarande av rödlistade (hotade) arter i livskraftiga bestånd,
- minskning av barriäreffekter i landskapet (ex. vägar, dämmen m.m.)
- hushållning med yt- och grundvatten,
- minskning av belastningen på vattendragen,
- återställande av den naturliga hydrologin i landskapet,
- hushållning med geologiska resurser,
- säkerställande av vetenskapligt/pedagogiskt viktiga geologiska objekt,
- hänsyn till naturvärden vid efterbehandling av täkter.

▫ **Bevara och utveckla de gröna kulturmiljövärdena**

Målet som behandlar den del av kulturmiljön som utgörs av de icke bebyggda delarna, dvs parker, trädgårdar och landsbygdens kulturlandskap, omfattar bl.a.:

- värna landskapets kontinuitet och läsbarhet
- säkerställa särskilt värdefulla kulturmiljöer

▫ **Öka kunskapen om och förståelsen för gröna miljöer**

Målet omfattar bl.a.:

- ökad dialog mellan olika aktörer (kommun, allmänhet, näringsliv, bostadsföretag, byggherrar m.m.),
- utbildning och folkbildning kring natur och gröna frågor,
- kunskapssammanställningar (uppbyggande av databaser),
- informationsinsatser (publikationer, hemsida, skyltar etc.),
- miljöövervakning av de gröna miljövärdena i kommunen.

I kapitel 3, **Värden och funktioner**, beskrivs hela kommunen översiktligt utifrån landskapets/tätorternas gröna värden och funktioner. Här görs också en analys av värdena i relation till kända trender och hot. Råd och riktlinjer presenteras för tätorternas grönstruktur uppdelat på olika ämnesområden.

Åtgärdsförslagen i kapitel 4 är kopplade till målformuleringarna i kap. 2 och skall ses som en katalog över möjliga åtgärder där kommunen bör ta huvudansvar för genomförandet. Åtgärdsförslagen är dock endast översiktligt beskrivna och prioriterade. En noggrannare prioritering i relation till befintliga resurser, samt en mer detaljerad beskrivning av åtgärderna och genomförandet, sker sedan årligen i det operativa *Åtgärdsprogram för Grönstruktur och naturvård (GNP)*.

Programkartorna i kap. 5 redovisar dels särskilt värdefulla naturområden på landsbygden (Naturvärdeskartan och Skyddad natur), dels befintliga och föreslagna nya gröna områden i Lund (Grönstruktur i Lunds stad) samt ridvägar kring Lund.

Underlagsdelen (B) innehåller en utförlig faktaredovisning och dokumentation med dels en översikt av naturförutsättningarna och den historiska landskapsutvecklingen i Lunds kommun (kap. 6), dels en detaljerad beskrivning av olika objekt inom de olika karaktärsområdena (kap. 7). Underlagsdelen presenterar även rekommendationer för andra aktörer t.ex. markägare. Tätorternas grönstruktur beskrivs per stadsdel i Lund respektive övrig tätort. I underlagsdelen presenteras idéer kring utveckling av grönstrukturen i varje tätort och stadsdel i Lund.

Bilagorna i kap. 8 omfattar en referenslista, samt förteckningar över rödlistade arter.

